

Передплата

на «РУСЛАНА» вивозить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндога. — Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошені звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Сумна проява.

(Статя надіслана).

Наші люди від довшого часу привикли бачити зло, яке у нас коїть ся, виключно в «ворожій Русинам системі», котру нам зладили чужі люди. Люди так заголюкані тою ворожою системою, що не бачать, як посеред нас самих завелась ще гірша система. Дійшло навіть до того, що найбільше лихо, яке Русин чинить Русинови, уходить незамітно. Ми вже так задивились в чужі ворота, звідки надіємо ся ворога, що питомі вороги користають з того і сміло бурять рідні пороги; знають лукавці, що того ніхто не бачить. А хоть би і проловлено їх случайно на горячій учинку, то они скажуть нам: так мусить бути, бо ми спинаємо тим ворога чужого — нашого політичного противника. І на сей оклик питомих паліїв ми спокійно придивляємо ся власній руйні, думаючи, що і ту жертву треба принести, наколи се виходить не по нутру політичного противника.

Признаємо, що справді заходить велика потреба зміни ворожої системи. Та заким підемо чужі пороги замінити, наші мусять бути чисті. Заким зломимо чужу систему, мусимо передше зломати свою питому, ворожу систему. Ми розуміємо побороване противника політичного і народного, але і се побороване мусить мати свої певні границі. Не вільно противника поборовати у всім, але лиш в тім, що виходить на шкоду народа. Сумно діє ся там, де противні табори політичні пильнують лише своїх партийних інтересів, а вже найгірше тоді, коли борба веде ся о личні інтереси певного круга людей, одної верстви народа. Політичні партії не сміють забувати в своїй діяльності ніколи на те, що

становить основи життя народа — народа понятого в цілости.

У нас сего нема. У нас як хто поле кукіль, то дочка і вириває пшеницю. Але ще щось клясичнійшого є у нас. Нехай наш противник задумає, не знає, яке діло добре, то ми мусимо покласти ему під ноги колоду, наколи-ж противник таки свое докаже, тоді говоримо: то не его заслуга, або се не має ніякої вартости.

Найлучшим на се доказом є справа основаня церковно-славянської катедри на львівській університеті. Придбане одної катедри на університеті, признає кожний Русин, має свою народну вартість і здавало ся, що сему ніхто з Русинів не спротивить ся. Стало ся противно. Професор рускої мови, і як довідуємо ся, наукове Товариство ім. Шевченка не допускають до того. І чому? З простої ненависти партийної і безхосенности для деяких панів членів наукового Товариства. Професор рускої мови, противний катедрі, бо церковно-славянського язика годі науково трактувати, а впрочім его виклади вже самі вистарчають. Другий аргумент був ось який: філософичний виділ не годить ся на утворенє тої катедри, бо тут могла би прийти інгеренция Епископів, що шкодило би свободі науки. Пане докторе! Таж ви учені в рускій мові і церковнім язичі. Дайте нам хоч один науковий аргумент, що інгеренция Епископів може спинити «свободу науки того язика». Та чейже то не буде ніяка релігійна ересь, сли по вченому виведете «кобилу і кобіту» від одного первістного коріння, або покажете відміну падежів, і розвій старо-славянського язика і язика церковного. Що граматики, значіне слів, істория язика має перешкаджати церкві! До таких аргументів не треба бути професором університету — їх вже давно виповіли всякі Черняки і піддячі.

Коли у нас вже так далеко дійшло

засліпленє, що мужі науки забувають на свою повагу, то скажемо публично на основи достовірної інформації, що п. Колесса перед одержанєм катедри рускої мови мав зовсім противне понятє о потребі заснованя катедри церковно-старославянського язика. Він тоді дуже пильно вітрив ту справу, а в критичній хвили потіпав ся, що може удасть ся ему засісти бодай на тій тепер так поборованій катедрі.

Наукове товариство долучило до попередних аргументів ще й той, що мовляв, як та катедра буде, то не одержимо иньших потрібніших. Длячого иньші катедри потрібніші від тої, сего не скаже Товариство наукове, хіба що не знає, яка то величезна шкода виходить для українсько-рускої справи з помішаня понять і незнання того, що се таке той церковний язик. Таж з тої причини многі з нас не знають, куди прихилити ся, не знають, який наш язик, хто ми! А чи пізнанє своєї мови може бути меньше вартне, як иньші питання? Коли членам Наукового Товариства не треба знати церковно-славянського язика, то треба сего доконечно всему прочому загалови, предовсім духовенству, котре в нашій суспільности становить головну підвалину.

Ні, ся катедра не сміє бути, бо она дістанє в руки партийного противника, а его одностудії готові се почислити до народних здобутків. Як би єї получив хто з нас, то що иньшого... І се ціла аргументация наших учених мужів і інституцій. Ой, справді треба нам зміни системи! І ми пригадаємо тим науковим і ненауковим панам, що час близький, як немудрі премудрих одурять. Скажемо отверто тим панам, який о них загальний суд по одержаню вістий про їх акцію в справі отвореня церковно-старославянської катедри. Ось він: Новітні палії будуть з радістю гріти руки при полуміні рідних дахів, бо будуть певні, що згарище придавить рідного

12 Пригоди в ніч під новий рік.

Новеля Генрика Чокого, перевід С. Єзерского.

(Дальше.)

— Пилипе, маю тобі щось доброго сказати. Ти можеж завтра у нас вечеряти. Мати се призволила, чи прийдеш?

— Що вечора, що вечора! — покликав Улян — і як довго хочеш. Я-б хотів, щобись могла при мені бути або я при тобі аж до кінця свята. Се було би божеське житє!

— Слухай, Пилипе, за пів години буду при церкві св. Григорія. Там тебе вижидаю. Ти там прийдеш. Не дай тільки довго на себе ждати. Опісля перейдемо ся ще через місто. Тепер йди, щоб нас тут хто не заскочив.

Она хотіла йти. Однак Улян притягнув її в свої обнятя:

— Чи хочеш же так холодно зі мною розстатися? — спитав ся він і притиснув свої уста до єї губ.

Рузя не внала, що мала на сю смілість Пилипа сказати. Адже Пилип був завсїгда так скромний і ніжний, що найбільше єї руку поцілувати поважив ся, винявши лиш один раз, за що їм мати всяке зношенє хотіла заказати. То-

ді то в почутю найбільшої любові і найбільшого болю перемінили они перший поцілуй, а з того часу вже ніколи. Рузя пручалась, однак мнимий Пилип був так натрутливий, що она, щоб всякого зрадливого галасу виминути, всяке супротивленє залишила. Она віддала поцілуй і сказала:

— Пилипе, тепер йди!

Но він не ішов, а сказав:

— Хіба-ж я дурний? Чи думаєш, що я свій стражацкый рік більше люблю, чим тебе? Не вжеж, мов ти серденько!

— Ах! — зітхнула Рузя, — але-ж се все не добре!

— Чому ні, ти нерозумна? Чи-ж цілованє в твоїх десяти заповідях заканє?

— Так! — одвітила Рузя — коли-б ми могли одно друге мати, — тоді було би що иньшого.

— Мати? Если се, нічо більше, можеш мя кожної днини мати, коли захочеш.

— Ах Пилипе, і як ти дивно нині говориш! Ми об сїм і думати ще не можемо!

— Єй Богу, я об сїм зовсім поважно гадаю. Сли тільки захочеш.

— Пилипе, чи ти в похміллю? Чи я хочу? Иди, ти мене ображаєш... Але слухай Пилипе, мені останньої ночі про тебе снилось.

— Чи що гарного?

— Що ти, Пилипе, виграв на лютерию. Тим то ми обоє ликовали. Ти закупив собі прегарний огород. Красного огорода нема ані в місті, ані за містом. В нїм мали ми всего повно: цвїти при цвїтах наче який рай і великі грядки повні найлучшої ярини, а дерева аж нагинали ся від овочів. Коли пробудилам ся, огорнув мене смуток, що мене мій сон лише дразнив. Скажи мені, Пилипе, чи ти поставив на лютерию? Чи ти що виграв? Нині прецінь було тягненє.

— Сли-б я у тебе, гарна дитинко, сей великий льос виграв, хто знає, що би стало ся! Але прецінь, скільки мусїв би я для тебе виграти?

— О, коли би ти був на стілько щасливий, та виграв хоть тисячу левів, тоді міг бись вже красний огород закупити!

— Тисячу левів! А коли би більше?

— О Пилипе, що ти говориш? Чи на правду? Ні, не лудь мене, як мій сон! Ти ставив, та виграв! Признай ся, кілько!

— Скільки хочеш.

— О Боже! — закликала Рузя і кинула ся похмелена радістю ему на шию і цілувала его з жгучою втїхою: — Більше як тисячу левів?! Чи-ж дадуть тобі так много грошей?

(Далі буде.)

брата, що стоїть їм на заваді. — Се суд своїх, а чужих: *Chociażby jaką niewiścią pałało się do tego narodu, to przecież trzeba ubolewać nad jego partyjną ślepotą.* Чи то що pomoже? Господь милосердний!

Два суперники.

Нема такого приємачку, що заставляв би великі держави Європи полукати стільки елики, як Азія. Найбільше облизують ся до неї Англія і Росія. В Європі тяжко тим державам вести безпосередню борбу, отже переносять ся до Азії, де знов Індії становлять від давна смачний кусок для їх подразненого апетиту. Хто з них посягне скорше по сю країну і коли оба ненаситці змірять свої сили, не знати. Але що до того прийде, се річ певна, особливо віщує се Росія, котра великими кроками посуває ся до середучої Азії в сусідство англійських посілоостей. Гіндуси чують добре, що з ними почнесть небавом щось нового. Чує се і горетка Англіїців, що панує над триста мільонами Гіндусів. Росія упоравсь з ними дуже скоро, як лише нападе з сторони суні.

Від давен-давна хилить ся держава царів до Індії. Вже Петро Великий носив ся о ній з гадками, коли вислав похід против Китаю під проводом князя Черкавского. Мріла о тім також Катарина II. і вже мала вислати за Гімалаї війско, але смерть в 1796 р. забрала єї зі сьвіта. В 1800 р. нараїв Наполеон Бонапарте цареви Павлови виправитись до Індії з 35.000 війска, а він дасть єму тількиж французкої сили і Індія буде в їх руках. Цареви подобалась така гадка назвичайно, але війна з Австрією стала Наполеонові на заваді. Тоді постановив цар на власну руку виконати сей плян і звелів в тії цілі гетьманови доньских козаків, Орловови виправити ся з силою 22.000 їздців через Бухару і Хиву на Індії. Виглядало се сьмішно, аби припускати, що 22.000 лихо уоружених козаків, без піхоти і артилерії, подужають в Індиях Англійців, здобувши передше величезні простори між тодішною Росією а рікою Індом. На щастє Орлова, царя Павла спрятали зі сьвіта в хвили, коли він дійшов ледво до Оренбурга; наслідник Павла відкликав похід. Ще раз підняв той сам плян Бонапарте і намовив в р. 1808 царя Александра, щоби зладив на широкі розміри похід против Англійців в Індиях. Але і тепер перешкодила сему війна в Іспанії, а відтак війна з Австрією. Царі Николай I. і Александер II. не забували о цілях, які витичили собі єго попередники до середучої Азії, а зглядно до Індії. Виправи генералів Петровского в 1839 р., Чихачева 1854 р., Хрулева в 1855 р., Кавфмана в 1866 р., а в кінци Скобелева в 1876 р. були звернені посередно до одної цілі: отворити російській армії вільну дорогу до Індії.

Положенє за той час змінило ся значно. Російське правительство пізнало, що країв над Індом і Гангесом за одним замахом не здобуде. Треба натомість поволі але постійно розширяти свої границі в сторону середучої Азії, а відтак решту доковає Росія легко, — побіда неминуча. Двайцять кілька літ тому назад стратегічною точкою для російських операцій против Індії мусів бути Оренбург, що лежить в європейській Росії. Нині має Росія середно-азійську залізницю, російські війска стоять на границях Герату, а від сих воріт Афганістану до Англійців вже лиш 600 до 700 кільометрів.

Але й тепер Росія ще не думає здобувати Індії. Вправді се їй повело би ся, але потерпіла-б при тім такі втрати, що цілий той здобуток не оплатив би ся цілковито. Впрочім самі Індії для Росії незотрібні. Для неї буде досить, як здобуде Афганістан, Белуджистан і часть індійської території аж по ріку Інд. Буде тоді мати безпосередній доступ до Індійського океану і у всякім случаю ворота до англійських посілоостей в Індиях стануть для неї отвором. Зміркували се Англійці і почали збільшати в Індиях свої оружні сили та підвишати податки. Ті заходи Англійців викликають серед тамашного населеня лиш невдоволенє, що кожодї хвилі готове переімінити ся в загальну революцію.

Питанє однак, чи Англія дозволить Росії усадовити ся не то в Індиях, але в Афганістані,

Белуджистані та над Індом. Змусить Англію до уступленя хиба велика, погранична війна. В нинішній російській дипломатії слідний нахил до мирного осягненя давно намірених цілій, тим більше, що результат зачіпки а зглядно війни являєсь тут дуже непевний. За те на порозуміню з Англією уладвала би ся для неї користно справа в Європі. Так думають однак лиш ті, що не розуміють ся на штучках Росії. В мирних ніби змаганях сєго великана криє ся хитрий плян. Росія накликає других до спокою, а сама зброїть ся. Пощо? — не легко відгадати.

Рада державна.

Нову авантуру принесло четвергове засіданє палати послів. Прийшло до того ось як: Орган Вольфа *Ostdeutsche Rundschau* сконфіскувала в середу прокуратория. Вольф приніє з собою до парламенту значну скількість сконфіскованого числа і пороздавав єго поміж членів опозиції, викликавши у них в сей спосіб велике невдоволенє. Опозиціоністи відчитували собі голосно сконфісковані уступи і ще голоснійше висказували своє обуренє. Нагло повстав на лівци великий рух. Міністер справедливости Рубер забрав голос, щоби відповідати на інтерпеляції. Коли був вже при пятій з ряду інтерпеляції, Вольф зірвав ся як бішений із свого місця і побіг до міністерияльної лави, вимахуючи в воздуху примірником *Ostdeutsche Rundschau* та викрикуючи голосно. Єго товариші і кількох послів з німецького сторонництва людювого поідносили також у воздух поодинокї числа сеї газети. Чути крики: То лотрївство, пане міністре справедливости! Така конфіската є лайдацтвом! Богато послів з опозиції тиєне ся до міністерияльної лави, а на їх чолї Вольф кричить до міністра без памяти. На правици гамір і обуренє. — Вольф: Той ваш Бобієс (відєньський прокуратор) є драбом! — Міністер Рубер: Се мабуть якась опибка... Вольф: То не є виконуванє права, то брутальність! — Посли Доберінг і Песлер, кидають примірниками *Ostd. Rundschau* на пульпіт міністра справедливости. Вольф бє кулаками в пульпіт міністра, кричить і кидає ся формально на него. Рубер поблід і трясє ся із зворушеня; хоче щось говорити, але серед клекотві не чути ні слова. Хочє читати, але скоро дає спокій і зрезигнований сїдає на своємі місци.

Тимчасом на правици читають також сконфісковані числа і чути голоси до Вольфа: А леж в той спосіб не представляє ся справи! Внесіть інтерпеляцію! Вольф: Інтерпеляція нічого не поможе! Я мушу так поступати! — Серед тої метушні виявуєсь між Вольфом а молодочехом Диком напрасна суперечка, в котрій Дик старавсь Вольфа відтягнути від міністерияльної лави. — Дик: Захуєтесь як простий наймит! Де ви є — здає ся вам — в кнайпі? (*В палаті сильний гамір*) Поводитесь як пияний! Ветидайте ся! — Вольф (до Дика): А вам що до того! Не мішайте ся в не своє. придивіть ся радше *Ostd. Rundschau*!

Забирає голос гр. Тун і старає ся оправдати міністра справедливости та заявляє, що правительство має право відповісти на інтерпеляцію або ні, без поданя причин, або відложити відповідь на пізнійше. — Крики зривають ся на ново. Брзорад (молодочех), звернений до лівци: Копаєте грїб парламентови! В жаднім шипку так не говорить ся, як тут! — Посли Грос і Гофман-Веленгоф називають бесїду Туна провокацією і грозять, що опозиція доти не уступить міністроєв справедливости, доки він не поладить справи. — Против конфіскаційної практики виступають також послы Целлер і Бельоглявек. — Вольф приступає до президента Фукса і зачинає з ним сварити ся. Чути голоси: Проч звідтам! За двері з ним! — Пос. Шенерер (до міністрів): То безличність, то зухвальство! — Гро: Безличний злочинець стану! Он там стоїть високо і ще сьміє ся! Веліовейскій (до Вольфа): Компромітуєте парламент! — Вольф: Чи і ви, пане, дістали на 2-го грудня хрестик? — Відтак говорить Вольф що таке правительство годї щадити, хоч признає, що форма, в якій ту справу порушив, не була відповідна. Єсли всі сторонництва лівци не підуть разом, то парламент заслугує, щоби єго чим скор-

ше в яли чорти, а тоді най Тун приходить зі своїм § 14. Потім наминає президента палати, щоби беріг права парламенту, не ставав невільником гр. Туна, котрого з причини незручності в кермованю державою ціла Европа висьміває, а прилична часть Європи погорджає. У відповідь Вольфови висказав през. Фукс жаль, що не має иньших средств дисциплінарних против него над ті, що регулямін приписує. Єго поведенє понижєє тільки палату. Нечувана річ, щоби посол так малого значіня, як Вольф, дозволив собі понижати гідність парламенту; над тим треба тільки болїти. (Гучні оплески правиці).

Коли утихомирилось в палаті, зачав міністер справедливости Рубер відчитувати дальші відповіди на інтерпеляції, перериваний що хвилі Шенерериянцями. Вкінци усїли они в лавках і по Рубері забрав слово гр. Тун. Між иньшим відповів на інтерпеляцію пос. Яворского, що доходженя що-до розмірів елементарних шкід майже у всіх околицях Галичини вже покінчено, і що правительство, як все, так і тепер постарає ся в конституційній дорозі о потрібний кредит, аби подати поміч населеню, навіщеному елементарними шкодами.

Опісля відповідає през. гр. Фукс одному з послів, що всі внесєня в справі запомог, перекаже бюджетовій комісії без першого читаня, а пос. Аксманови на питанє, чи не постарав би ся президент о успішнійше поладженє закона о підвишеню платні державної служби ще перед Рїздвяними сьвятами, сказав, що ухвалєне того закона перепиняє тільки опозиція.

Тепер приступила палата дальше до розправи над законом о регуляції платні державної служби. Забрав слово пос. Дулемба, яко генеральний бесідник за законом, а по нїм пос. Пентак, яко референт. Пос. Дулемба згадав про долю диорністів, провізоричної і помічничої служби, відповів п. Тіркови, що б. міністер Залєський не получив 16.000 зр. річної пенсії тільки 10.000 і пос. Слаяловскому на закиди єго против судейского стану в Галичині.

Пос. Пентак наводить яко референт в довшій бесїді між иньшим, що державна служба є вдоволеня з проєкту комісії, як довідав ся з устних і нисьменних повідомлень інтересованих. Вправді говорять деякі одиниці, що їм буде за мало, але то лежить вже в природі чоловіка, що тим більше хоче, чим більше має. Одного всі бажають однодушно, щоби вже як найскорше війшов той закон в житє. Палата може до того причинитись, ухвалюючи проєкт комісії, а тоді і ми почуємо ся вдоволенями, що сповнили діло добре, справедливе і гуманне, знаменне також під зглядом соціальним. (Гучні оплески). По жїй бесїді ухвалєно перейти до подрїбної розправи.

В наслідок спізненої пори (8 год. веч.) приступає президент до замкненя засіданя. Тоді забирає голос пос. Шенерер і остро закидає правиці, що всі ті розправи є звичайним викрутотом і підготовляють тільки ужите § 14-го. Бесідник ставить внесєнє, щоби найблизше засіданє відбулось слїдуючого дня. — Забирали ще голос п. Крамарж (молодочех) і пос. Данєляк в справі картельового закона і празничних ґратифікацій для урядників і служби державної залізницї. На тім замкнено засіданє, а найблизше назначено на вторник 20 с. м.

Вісти політичні.

Криза на Угорщині. Міністерияльний орган *Nemzet* оголосив статю, котра яко відозва до народу має бути розкинєна в тисячах примірників по краю. Відозва та не є ані манїфестацією правительства, ані ліберального сторонництва, але містить в собі погляди того сторонництва і правительства в приступній формі для народа. Зміст єї такий: Народови грозить криза не з власної вини і волї. Свободі народа грозить небезпека, а на чім та свобода полягає? На тім, що нарід сам надає собі закони і що ніхто не може народови розказувати. Закони ухвалюють мужї довіря, вислані до сойму з рамени народа. Сойм не є отже самостійною властїю, але средством в руці народа. Коли проте сойм не може ухвалювати законів, то ті, що до того доводять, видають краєви одинокє средство кермованя власною долею. Того тепер до-

пускає ся соймова меньшість. Після конституційного порядку, в кождім товаристві тільки то стаєсь ухвалою, чого більшість бажає.

Тимчасом вже від кількох місяців не може сойм ухвалити ніяких законів, хотий більшість є за ними, а правительство готове предложити їх до королівської санкції. Цілий світ знає, що ліберальне сторонництво, що становить соймову більшість, бажає, щоби придержувано правний порядок в державі і щоби приступлено також до управилення державної адміністрації. Однак в тім є меньшість перепиняє. В той спосіб подає Nemzet цілу збірку подібних жалів, а кінчить ось якими словами: »Як нема законів, ухвалюваних в імени народу, то лишаєсь двоєка дорога: або весь порядок в державі щезає, або треба єго удержувати на підставі таких законів, яких сам нарід не ухвалив. В першім случаю перестають Угри бути державою, в другім перестають бути вільною державою. Край бажає порядку, а меньшість революції. Бунт не повинен побідити; права і добро народу мусять мати оборону против кождого. Того ми бажаємо, коли боронимо права народа; з нами піде нарід.«

В Budapest Correspond. читаємо: Ліберальне сторонництво постановило предложити як кандидата на президента сойму міністра внутрішних справ Д. Перчеля, а на віцепрезидентів Г. Данієля і Б. Талліяна. Керму міністерства внутрішних справ обійме сам бар. Банфі. Але позаяк президент міністрів сам сповняє обовязки міністра королівського двору, тому намірена є номінація державного секретаря гр. Ем. Шехеніого на міністра королівського двору.

На нинішнє засіданє сойму заповіла опозиция в прасі велику обструкцію, звернену против кандидатури Перчеля на президента палати.

Нині буде в соймі проводити найстарший віком 84-літний посол Мадарас. Вибір президента — як висказав ся М. перед одним зі своїх приятелів — поставить він на дневний порядок попереднього засіданя, однак не буде спиняти дебати, яка могла би розвинути ся перед вибором. Таким чином статись може, що президія не буде могла бути вибрана перед святами. Буде се тільки водою на млин в руках опозиції, котра не прогайнує ферий різдвяних і розведе сильну агітацію против правительства. Однак і правительственна партія не засипляє. Кольоман Тіша скликав на день 20. с. м. виборче віче до Великого Вараздину, а б. президент палати Шілягій віче до Прешбурга.

В Римі приготавлиють ся вже до прийнятя німецького цісаря. Підчас своєї поїздки на Вєхід обіцяв Вільгельм II, що з весною слідуєчого року відвідає італійського короля в Римі. В тій цілі ведуть ся тепер роботи над украшенєм престольної салі в палаті німецького посольства. Між иньшим прикрасить ту кімнату портрет німецького цісаря природної величини.

Филипинські острови задумують Сполучені Держави продати в дорозі ліцитації. Лишають для себе тільки острів Люзон, де мали би торговельну стацию. Між мншними старають ся їх набути Японія і Німеччина. Англія — як доносить Times — не мала би нічого против задержаня тих островів в посіданю Американців, если би они тільки не вводили в колоніальних посілостях протекціональної системи, і від того робить зависимими дружні зносини між обома тими державами. У відповідь Times-ови наспіли з Нью-Йорку телеграми, з котрих пробиває іронія над домаганнями Англії; от і деякі з них: »Американці продають острови, а не дружні зносини; « до тепер Американці думали, що нанесуть обиду Англії, сли предложать їй які-небудь матерьяльні користи в доказ своєї дружби. « Що-до намірів Сполучених Держав, то Американці ніколи не пожертвують для Англії своїх інтересів і не потребують ніяких жертв зі сторони Англії.

НОВИНИ.

— Чи се правда? До Słowa Polsk-ого телеграфують із Відня, що іменованя станиславівського єпископа Куіловського львівским митрополитом можна надіятись кождої хвилі.

— На св. Николая. Руске Касино в Стрию устроєє в неділю 18. грудня свята-Николаївскі вечерниці. На сцені нарочно в сій цілі устроєні, св. Николай держати-ме суд над дїтворою

а крім того сама дїтвора відиграє комедийку »Дотенний Левко«. В програму входить також дїточі гри і забави, в котрих можуть взяти участь і старші. Діти будуть угощені комітетом. — Дня 17. грудня, в навечірє св. Николая, відбуде ся в сали Рускої Бєсїди в Самборі о 7-ій годині вечером представленє »Гостина св. о. Николая для руских дїточок«.

— 3 ц. к. дирекції залізниць державних. За дозволом ц. к. Міністерства залізниць заведене тут оповіщенєм з дня 27-го жовтня с. р. ч. 69520/VI. на підставі §. 55 (1 і 2) і §. 69 (7) регуляміну руху, обмеженє дотично приймаєня товарів, як також речинців на і виладованя тихже, зістало знесене з днем 15-го грудня сего року.

— Зміни на почті. Від Нового року мають увійти в почтовім руху деякі полєкші і поліпшеня. Візитові картки мож буде посилати як друки в отвертій коверті, если число писаних слів не буде більше як 5. За друки буде уважатись також карти з новорічними желанями. До всіх держав з вїємкою Булгарії, Греції, Іспанії, Туреччини і Венецуелі вільно буде висилати почтові пакки до ваги 5 кг. без підвишеня тарифи. Переказом за границу можна буде висилати до 1.000 франків, а не як до тепер 500. Година урядованя будуть: 8—12 перед, а 2—6 по полудни а в неділі о половину меньше. В свята буде урядованє скорочене відповідно до почтового руху.

— Нове староство в Галичині, повстане в Буску або в Залізцях. Кошта устрою вложено до державного бюджету.

— Огні. В Жегестові спалило ся в ночі з 13-го на 14-го с. м. 38 селянських загород. 220 людей лишилось без даху.

— Видатки держави на Галичину. Міністер скарбу Кайцль продложив державній раді проект устави о бюджетовій провізорії на перший квартал 1899 р., в котрім на Галичину припадають ось такі квоти: на приокраєу краківського університету 5000 зр., на реставрацію замку в Ряшеві (1 рата) 27.000 зр., на будову теплярні в огороді при крак. університеті (1 рата) 18.000 зр., на будову патологічно-анатомічного інститута в крак. універс. (6 і послїдна рата) 25.000 зр., на закупно старопольських печаток (1 рата) 318 зр., на нову гімназію в Бучачи 20.000 зр., на керіцію при гімназії в Тарнові 800 зр., на внутрішній устрій гімн. в Бучачи 5000 зр., на торговельну школу у Львові 2000 зр., на розширенє стациї в Новім Санчи 50.000 зр., на будову ліній Станиславів-Воровівка 150.000 зр., на будову окружного суду в Ряшові 5000 зр., в Новім Санчи (1 рата) 5000 зр., на будову судового будинку в Городенці (1 рата) 13.000 зр., на будову курятара в вязниці в Тернополі 15.000 зр., на судовий будинок в Коссові (1 рата) 10.000 зр., в Зборові (1 рата) 25.000 зр., в Жидачеві (2. рата) 15.000 зр., в Камінці Струмильовій 10.000 зр., на будову другого поверха в золочівскім судовім будинку 12.000 зр. В році 1898 виплачено: на регуляцію ріки Білої 63.546 зр. 50 кр., на регуляцію Дністра 46.471 зр. 25 кр., Буга 14.850 зр., лівого берега Дунайця 10.500 зр., потоку Глиньско 6000 зр., Гнилої Липи 14.828 зр., гірських потоків на території Дністра 20.200 — Далше призначено на регуляцію: Лімниці 10.000 зр., Соли 10.000 зр., Бистої 15.000 зр. Треба додати, що загальний кошт регуляції Лімниці є прелімінований на 2.388.500 зр., а Соли на 1.790.000 зр. До тої цифри причинили ся: край 40%, а край 40% з фонду призначеного на водні будівлі і 20% з мельорацийного фонду.

— Здичіне. Перед кількома днями відбула ся в Ряшові розправа против Войтїха Конечного, Якуба Поврозника і Якуба Пласкона хлопів з Горлічина. Підпивши собі, они убили в коршмі колами Ізидора Коваля. Знуцаючись цілу годину над своєю жертвою, виявили они правдиве здичіне. Суд засудив злочинців на десять, вісім і шість місяців тяжкої вязниці.

— Воєнна сила Росії. Росія ділить ся на 15 війскових округів, т. є. 10 європейских, 1 кавказкий і 4 азійскі. В Європі і на Кавказі находять ся 22 корпусів, що складають ся з 48 дивізій піхоти, 23 дивізій кінноти, 52 бригад пільної артилерії і 13 самостійних відділів лекшої артилерії. Крім того є ще 10 бригад стрільців, ріжнородні формації артилерії, вісім бригад піонерів і т. д. Піхота числить 193 лівійних полків, 40 заласових полків, 24 полків стрільців, разом 256 полків з 900 баталіонами. Надто згадати належить ще про 70 самостійних баталіонів запасових, 42 самостійних баталіонів стрільців, 31 баталіонів піхоти, 5 баталіонів доновняючих, 8 баталіонів козаків, або разом 1056 баталіонів. Кавалерія числить 118 козацких полків; взагалі 704 швадронів разом з 315 сотнями козаків. Артилерія числить 444 батерій (по вісім канонів), 14 гірських батерій, 29 батерій до їзди (по шість канонів), 20 козацких батерій, разом 537 батерій. Взагалі вивозить воєнна сила Росії 61.000 офіцирів і 3 мільони чотириса тисяч жовнірів, не вчисляючи до того маринарки.

— Дрібні вісті. Онуфрій Гузюк, жовнір 80

полку піхоти, літ 21, застрілив ся у Львові з не звісної причини. — Перший збір членів товариства ім. Шевченка в Петербурзі, скликаний одним з єго основателів, письменником Д. Мордовцевом, відбув ся в неділю. — З обходу ювілея Котляревского в Чернівцях дня 3 с. м. було 852 зр. 22 кр. доходу, а позаяк видатку було аж 668 зр. 80 кр., то чистого доходу остало ся всего 163 зр. 42 кр. Тоту суму передано черновецькому »Народному Дому« з обовязком справити на памятку портрет Котляревского. — В Будапешті застрілив ся посол Голоссі з причини нервового розстрою; кілька днів перед тим підписав він звісний lex Tisha. — У Відні отворено в середу вечером ювілейний театр віденський в присутности гр. Туна, кількох міністрів і численних достойників. По прольогу відєспівано австрійский гимн, почім слїдувало інавгураційне представленє. — Жінка звісного дефранданта Кешковского буда на днях у цісаря на авдиєнції і просила в імени своїх 19 малолітних дїтей для чоловіка о помилованє. Цісар відмовив просьбі, хотий Кешковскій виробила авдиєнцію архикнягиня Стефанія.

— В Товаристві взаїмних обезпечєнь »Дністер« прибуло в місяці падолистє с. р. 6703 важних поліс на 3.456.869 зр. обезпеченої вартости з премією 30.681 зр. 17 кр. Від 1. січня аж до кінця падолиста с. р. видано 60.786 важних поліс на суму 31.712.896 зр. з премією 273.744 зр. 31 кр. Попередного року за той сам час видано 48.298 важних поліс на суму 25.875.991 зр. з премією 221.153 зр. 32 кр. — Шкід було в падолисті 34 случаїв. Разом всіх від початку року по конець падолиста 1898. було 687 шкід, з котрих 682 уже виплачено, і шкода приключивши ся в останних днях падолиста находить ся в ликвидациї, 4 відшкодованя (в сумі загальній 631 зр. і 14 кр.) на разі вздержано до докінченя доходжень судових. — Сума всіх тих шкід разом з коштами ликвидациї виносить brutto 182.760 зр. 51 кр., з чого відтруттивши часть реасекуровану, остає на власний рахунок 100.580 зр. 36 кр. Фонд резервовий з днем 30. падолиста с. р. виносить 94.442 зр. 25 кр.

Телеграми.

Відень, 16. грудня. Wiener Ztg. доносить, що австро-угорского амбасадора в Петербурзі кн. Ліхтенштайна відкликано з тої посади.

Відень, 16. грудня. N. W. Tagblatt доносить з Триєсту, що правительство остає при намірі отвореня в слідуєчім році хорватської гімназії в Пізіно.

Відень, 16. грудня. N. W. Tagblatt пише, що посліднє засіданє парламенту перед Рїздвяними святами буде тревати так довго, поки закон о регуляції державної служби не зістане полагоджений.

Будапешт, 16. грудня. На завтрїшне засіданє сойму заповідають тутешні дневники страшні річи, так що межі публікою повстала правдива паніка. Богато послів наміряє взяти з собою на засіданє оружє.

Загреб, 16. грудня. Президент хорватского сойму Скалькович умер тамтої ночі.

Париж, 16. грудня. Палата ухвалила по довшій нараді майже одногласно проект закона о зятягненю позички 200 мільонів франків на будову індо-хінських залізниць.

Мадрид, 16. грудня. Повстанці на Филиппинах жадають 20 мільонів долярів за виданє іспанських полонників.

Надісланє.

Просьть о поміщенє отєєго письма: »В числі 268 »Галичанина« з дня 12-го с. м. поміщено в новинках статью, в котрій в спосіб тенденційний представлено веденє цілої гошподарки громадскої в нашім селі, а іменно зроблено закид громадскому писарови Олексі Булжі, що він несумлівно і зі шкодою громадян сповняв свої обовязки. — Підписаний, яко найкомпетентнійший в тій справі, осміляєсь сказати отсе: Перед двома тижнями прибув, на жаданє мое і майже всіх членів ради гром., делегат з ради повітової і найшов всі рахунки в як найбільшім порядку, а всі присутні, не тільки що дали писарови і касирам абсолюторию, але ще виразили їм щирю подяку за так добре і порядне веденє всіх рахунків. Головною причиною сих цілком неоправдивих закидів є борба виборча до ради громадскої. Сю справу, взяли вже в свої руки висші власти так політичні як і автономічні, а покривджений на славі писар віддав також ту справу до суду, аби головних виновників потягнути до строгої відвічальности.

Степан Капитан, нач. громади в імени майже всіх громадян села Скваряви.

(Громадска печатка.)

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го жовтня 1898.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Table with 4 columns: Direction (до Львова / зі Львова), Time (години), Station names, and Night (Ніч) times. Includes a note about time zones and a reference to the Imperial Railway Administration.

Дмитро Затурський

порукає свою робітню обуви мужескої, жіночої і для дїтий

у Львові, улица Коперника ч. 5. Виріб тревалий і елґантний. Цїни умірені. Замовленя з провінції залагоджує відворотною поштою. 140

Учитель

орґан руского Тов. педагогичного двотижневника педагогично-наукового, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменська ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.

І. Капраліка у Львові.

147 Цїнишки даром. 21-24

ТОВАРИСТВО для розвою рускої штуки

стоваришене зареєстроване з ограниченою порукою у Львові, ул. Підвале ч. 7

виконує всякі праці з обсягу артистичного малярства, різьбарства і золотарства після композицій своїх членів, а іменно: образи реліґійні до іконостасів, олтарів, хоругов, на тетраподи, плащениці і пр. і такі-ж образи до комнат; образи сьвітські: історичні, портрети з натури і фотографій, красвиди, побутові і т. д.; з дерева: кивоти, іконостаси, олтарі, образи і крести процесійні, сповідальниці і пр. і всякі праці золотарські; рівнож украшує внутра церков, виготовляє пляни церков, каплиць і пр. і удержує на складі фотографічні репродукції образів руских артистів.

Товариство ручить за стильове, старанне і совістне виконанє.

Цїлю Товариства є: підвести нашу штуку і витворити руску школу штук красних. Поручаючи проте се чисто руске Товариство патріотичній опіці нашої П. Т. Публки духовної і сьвітської, надїємо ся, що зволить Ова причинити ся до осягненя сеї ціли численними замовленнями, котрі приймає

включно лиш Дирекция Товариства. З глубоким поважанем Дирекция.

Товариство не послуґує ся агентами.

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних лїстів. Зміст: беллетристика і поезія, ориґінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильнїше увзгляднюване артистичного викінченя навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Цїна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавць: М. Заячківський, Львів, улица Зибликевича, число 34.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. Іосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку Іосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. послїлках почт. в цїні по: зр. 9-20, 10-70, 11-20, а спеціяльність по 12-20 франко

ВИНО в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Іншї товари по умірених цїнах. 76—?

Галицний Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженєм,

3 1/2% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всі иншї находячі ся в обігу 4 1/2% Асигнати касові з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідженя.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекция.

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицкого еміґраційного руху в 4. актах.

Цїна книжки брошурованої в картонї 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 50 кр. — На поchtову оплату 5 кр.

Замовленя з провінції у автора ул. Зибликевича ч. 18, Львів.

У Львові набути можна в Ставропигийській книгарні.

1000 туток цигаретових за 1 зр. поручає фабрика туток

АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ

у Льві, лиця Галицка число 12.

Замавляючим 5.000 тутоко-разом опакowane і відсилка франко.

РОБІТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ

Емілії Соколовскої

у Львові, Ринок ч. 29., І. п.

приймає ласкаві замовленя і виконує їх густовно і по приступних цїнах.

НАУКУ КРОЮ удїляє в осїбних годинах Замісцеві панночки приймає на помешканє